

Р.А. Міщенко, к.т.н., доцент кафедри автомобільних доріг, геодезії та архітектури сільських будівель
В.В. Ільченко, к.т.н., доцент кафедри автомобільних доріг, геодезії та архітектури сільських будівель
І.В. Ткаченко, к.т.н., асистент кафедри автомобільних доріг, геодезії та архітектури сільських будівель

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ КАРТОГРАФІЇ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Розглянуто актуальні питання сучасного стану картографічних творів і перспективу їх розвитку, що використовуються при організації та популяризації рекреаційно-туристичної діяльності. Проаналізовано видання картографічної продукції для потреб туризму в Полтавській області.

Ключові слова: туристична картографія, картографічний твір, туристична карта, атлас, путівник.

Вступ. В умовах сучасної економічної невизначеності туризм є одним з небагатьох секторів економіки у світі, який активно розвивається, стимулює економічний прогрес і створює робочі місця. Розвиток нових видів туризму в Полтавській області спонукає і видавців до створення різноманітних картографічних видань на потребу туристів. Активний туризм набуває більшої популярності – пішохідні прогулянки, автомобільні та велосипедні подорожі, зелений, весільний, грибний, рибальський туризм все більше приваблюють людей.

Труднощі, які переживає картографія туризму, викликані розривом стосунків між традиційними замовниками та виконавцями картографічних робіт, нестачею коштів на фінансування розробки та видання карт, скороченням обсягів внутрішнього туризму та екскурсій в Полтавській області за останнє десятиліття, низькою купівельною спроможністю населення.

Зростання інтересу у світі до України викликає необхідність «картографічної презентації» нашої країни у світі. Тому кількість туристичних карт полтавського регіону, планів міст області потрібно збільшити з використанням іноземних мов. Зростає кількість видань для автолюбителів. Урізноманітнюється тематика картографічних творів як наслідок реалізації творчих задумів розробників карт, підвищується інтерес до історико-культурної тематики.

Серед широкого спектра видань туристичного спрямування державне науково-виробниче підприємство «Картографія» особливу роль відводить оглядовим, маршрутним туристичним картам та путівникам, які охоплюють як територію України загалом, так і її окремі регіони. Для Полтавської області було випущено наступну картографічно-туристичну продукцію:

- Атлас «Туристичне намисто України»;
- Україна. Туристическая карта (М 1:1 250 000);
- Україна. Туристична карта (М 1:1 000 000);
- Путівник «Вся Україна».

Використання комп'ютерних методів створення карт дає змогу підвищити продуктивність праці, скоротити терміни підготовки карт до видання, підвищити якість поліграфічного відтворення, створювати якісно нові електронні карти й атласи, де картографічна інформація поєднувалася б з фото-, кіно-, звуковою, графічною та текстовою інформацією. Електронних і поліграфічних картографічних творів для Полтавської області недостатньо і це не розкриває туристичних можливостей регіону.

У Полтавській області існують всі передумови для розвитку туристичної сфери і розробки картографічних творів. Зручне географічне розташування, сприятливий клімат, різноманітний рельєф, унікальне поєднання природно-рекреаційних ресурсів, культурно-історичної спадщини, розгалуження санаторно-курортної бази – всі ці фактори зумовлюють конкурентні переваги регіону в пропозиції туристичного продукту. Туристичний потенціал на сьогодні розкрито не повною мірою, про що свідчить динаміка суб'єктів туристичної діяльності (таблиця 1) і кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності у Полтавській області (таблиця 2) [1]. Основними перепонами, що перешкоджають розвитку туристичного сектору в регіоні, сьогодні виступають переважно чинники управлінського, економічного, екологічного, соціального та культурного характеру.

Таблиця 1 – Динаміка суб'єктів туристичної діяльності у Полтавській області

(одиниць)

Рік	Усього	У тому числі		
		туроператори	турагенти	суб'єкти, що здійснюють екскурсійну діяльність
2011	116	4	111	1
2012	127	2	121	4
2013	130	2	125	3

Таблиця 2 – Кількість туристів, що обслуговувалися суб'єктами туристичної діяльності у Полтавській області

(осіб)

Рік	Усього	У тому числі	
		туроператори	турагенти
2011	26887	221	26666
2012	27895	20	27875
2013	20125	7	20118

У Полтавській області налічується [2]:

- 104 музеї та пам'ятних місць;
- 16 санаторно-курортних закладів та баз відпочинку (ПрАТ «Миргород курорт» (санаторії «Полтава», «Миргород», «Хорол», «Березовий Гай»); Миргородський спеціалізований санаторій «Слава»; Санаторій-профілакторій «Антей» та ін.);
- 69 готелів і закладів розміщення;
- 219 закладів харчування;
- 75 садиб сільського зеленого туризму;
- 11 центрів активного туризму;
- 14 туристичних інформаційних центрів (таблиця 3).

Туристів найбільше цікавить обласний центр, Полтава, де зосереджено багато історичних пам'яток і музеїв. Популярне для відвідування й місто-курорт Миргород із його розмаїттям санаторних закладів. Але найвищу «сходінку» за кількістю гостей посідає Сорочинський ярмарок. Також, популярністю користуються тури Гоголівськими місцями (Диканька – Гоголеве – Великі Сорочинці – Миргород – Полтава), «Православна Полтавщина» (Мгарський монастир, Козельщинський і Полтавський Хрестовоздвиженський монастирі), Опішня (гончарські традиції) та Решетилівка (традиції вишивання). Великої популярності набуває кінний туризм (Дібрівка, Чутове, Попівка, Кованьківка тощо), а також обрядові музеї (рушника – у Степному, весілля – у Великих Будищах).

Таблиця 3 – Перелік туристичних інформаційних центрів у Полтавській області (оперативне інформування населення про наявні туристичні, екскурсійні та курортно-рекреаційні послуги)

№	Назва туристично-інформаційного центру	Функції та послуги, які надаються
1	2	3
м. Полтава		
1	Туристично-інформаційний центр при управлінні з питань туризму і курортів Департаменту інфраструктури та туризму Полтавської облдержадміністрації	Інформація про наявні заклади розміщення, екскурсії та туристичні подорожі, заклади харчування, поширення рекламно-інформаційної продукції
2	Туристично-інформаційний центр при управлінні культури виконавчого комітету Полтавської міської ради	
3	Туристично-інформаційний центр Полтавського регіонального відділення Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні	
4	Туристично-інформаційний центр	
5	Туристично-інформаційний центр «Альянс тур»	Інформація про наявні заклади розміщення, екскурсії та туристичні подорожі, заклади харчування, поширення рекламно-інформаційної продукції. Туристичний тур автобусом
6	Туристично-інформаційний центр при ГО «Обласний туристичний кластер»	Інформаційні послуги щодо організації екскурсій
7	Відділення обласного туристично-інформаційного центру у Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олеса Гончара	Надання оперативної інформації про наявні туристичні, екскурсійні та курортно-рекреаційні послуги
Великобагачанський район		
8	Туристично-інформаційний центр	Інформація про наявні заклади розміщення, екскурсії та туристичні подорожі, заклади харчування, поширення рекламно-інформаційної продукції
смт Диканька		
9	Туристично-інформаційний центр	Інформація про наявні заклади розміщення, екскурсії та туристичні подорожі, заклади харчування, поширення рекламно-інформаційної продукції
10	Туристично-інформаційний центр «Диканька зелентур»	

Зіньківський район		
11	Туристично-інформаційний центр «Старий хутір»	Проживання, харчування, майстер-класи по гончарству, народній кухні, риболовля, дитячий відпочинок
м. Миргород		
12	Туристично-інформаційний центр	Інформація про наявні заклади розміщення, екскурсії та туристичні подорожі, заклади харчування, поширення рекламно-інформаційної продукції
Пирятинський район		
13	Туристично-інформаційний центр при Відпочинковому комплексі «Велика Круча»	Інформація про наявні заклади розміщення, екскурсії та туристичні подорожі, заклади харчування, поширення рекламно-інформаційної продукції
Полтавський район		
14	Туристично-інформаційний центр відділу культури і туризму Полтавської райдержадміністрації	Інформація про наявні заклади розміщення, екскурсії та туристичні подорожі, заклади харчування, поширення рекламно-інформаційної продукції

Висновки. Стан забезпеченості туристично-краєзнавчою літературою і картографічними творами для організації туризму у Полтавській області можна вважати незадовільним. Негативно позначився на цьому економічний, соціальний характер і статус секретності карт великого масштабу. Для підвищення рейтингу активності і розвитку туризму необхідно розробляти картографічні моделі для інформаційно-рекламного забезпечення туристичної діяльності та територіального планування туристичної галузі.

Література

1. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Полтавщина туристична [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poltava-tour.gov.ua>